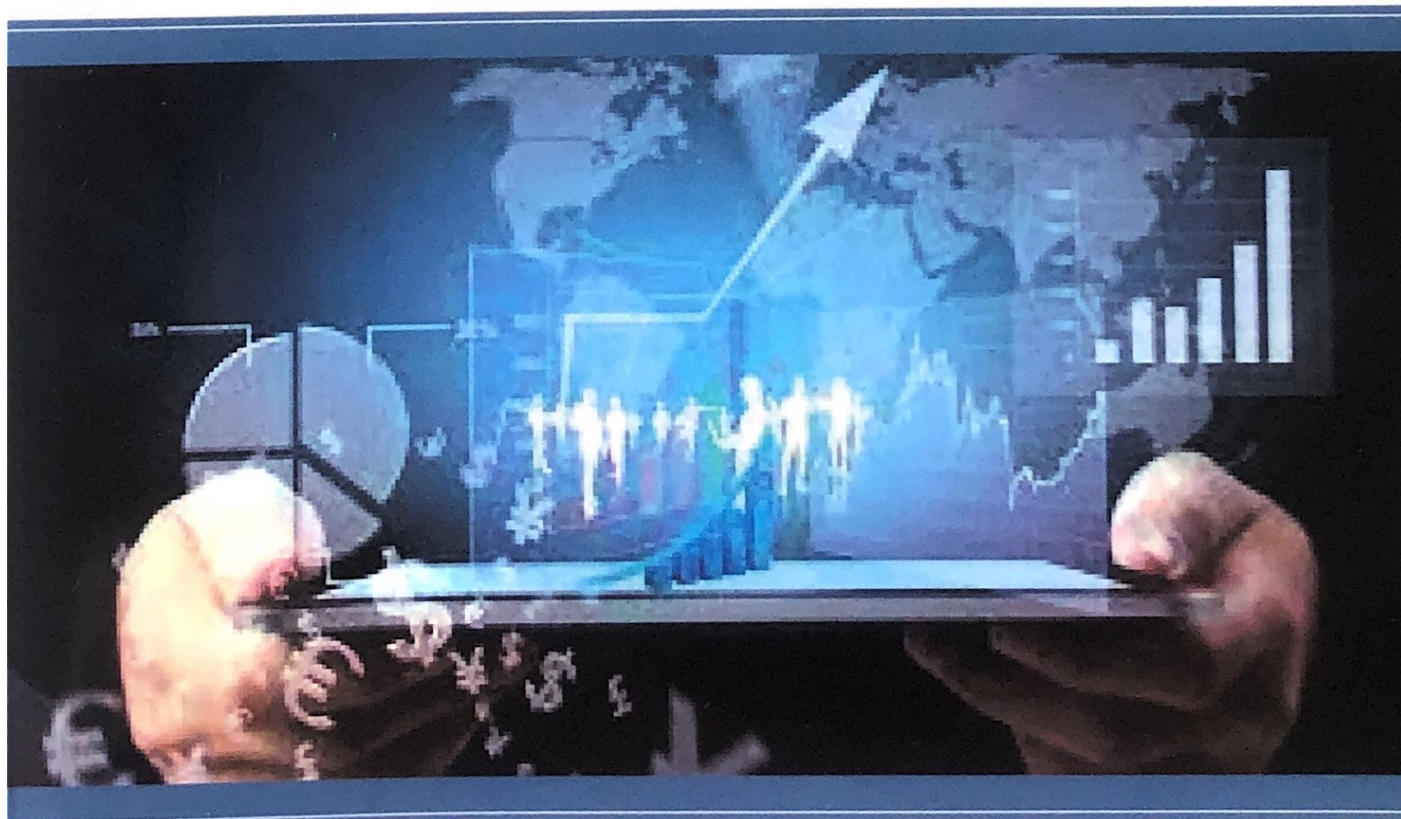

**Н.А.ГУМАР,
Г.К.ЖАНИБЕКОВА,
М.Я.ИМРАМЗИЕВА**

ЦИФРЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР

Алматы, 2024ж.

УДК 004 (075.8)
ББК 32.973.202я73
Г94

Авторлары:
Н.А.Гумар, Г.К.Жанибекова, М.Я.Имрамовна

Рецензенттер:

Ожатаев Д.О. – а.ғ.к., профессор, аль – Фариби атындағы Қазак Ұлттық университеті «Қаржы және есеп» кафедрасы
Аманкелді Н.А. – Ph.D, Каспий қоғамдық университетінің ғылыми профессоры,
«Экономика және басқару» жоғары мектебінің деканы

«Цифрлық және қаржылық инновациялар» оқу қурамы / Гумар Н.А.,
Жанибекова Г.К., Имрамовна М.Я.

Каспий қоғамдық университетінің Ғылыми кеңесімен ишық жариялауға
ұсынылған.

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі, Каспий
Қоғамдық университеті – Алматы: ИП «Алтын баспа» баспасы, 2024. – 233 б.:
ISBN 978-601-81198-3-5

Аталған оқу қурамы цифрлық және қаржылық инновациялардың мәнін,
олардың қазіргі қоғам мен бизнеске әсерін түсінуге, сондай-ақ олармен жұмыс
істеудің негізгі принциптері мен әдістерін меңгеруге көмектеседі. Біз цифрлық және
қаржылық инновациялардың негізгі аспектілерін, оның ішінде
криптовалюталарды, блокчейн технологияларын, FinTech және т.б. қолданысын,
олардың қажеттілігін және оларды жүзеге асыру әдістері мен стратегияларын
қарастыратын боламыз.

«Цифрлық және қаржылық инновациялар» оқу қурамы студенттерге,
зерттеушілерге, мамандарға және цифрлық және қаржылық инновациялар
тақырыбына қызығушылық танытатын тұлғалар мен зиялы бизнеске табысқа
жетуге ұмтылатын кез келген адамға арналған.

УДК 004(075.8) ББК 32.973.202я73 Г94

Оқу қурамы, 2022-2024 жылдарға арналған (ҚР БҒМ) - IRN AR14871750
«Инновациялық өнімдер мен қызметтерді дамыту контекстінде коммерциялық
банктерде несиелендіруді жетілдірудің негізгі ретінде цифрландыру» ғылыми және
(немесе) ғылыми-техникалық жобаларды гранттық қаржыландыру шеңберінде
шығарылды.

ISBN 978-601-81198-3-5

© Н.А.Гумар, Г.К.Жанибекова, М.Я.Имрамовна, 2024
© ИП «Алтын баспа», 2024

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ.....	5
1 ТАРАУ. БАНК ҚАРЖЫ НАРЫҒЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАТЫСУШЫСЫ РЕТІНДЕ	
1.1 Банктер мен банк жүйесінің тарихи дамуы.....	7
1.2 Банктердің экономикалық категория ретіндегі мәні.....	13
1.3 Банк менеджментін ұйымдастырудың негізгі принциптері.....	20
Бақылау сұрақтары.....	23
Тәжірибелік тапсырмалар.....	24
1-тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер.....	25
1 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер.....	27
2 ТАРАУ. ЕКІНШІ ДЕНГЕЙДЕГІ БАНКТЕР ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕРДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	
2.1 Банктердегі инновациялық процесстер.....	28
2.2 Банк жүйесіндегі цифрландырудың принциптері мен ерекшеліктері.....	38
2.3 Цифрлық қаржыландырудың негізгі технологиялары.....	44
2.4 Цифрлық технологиялар, банктік қызметтерді жетілдіру тәсілі ретінде.....	47
Бақылау сұрақтары.....	54
Тәжірибелік тапсырмалар	55
2-тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер.....	56
2 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер.....	58
3 ТАРАУ. БАНК ЭКОЖҮЙЕЛЕРІНІҢ ҚАЛЫПТАСУ ПРОЦЕСІ	
3.1 Банктік экожүйе – банк қызметін ұйымдастырудың жаңа үлгісі.....	59
3.2 Банктік экожүйелердің даму модельдері.....	72
3.3 Fintech және банктік сақтандыруға экожүйелік көзқарас.....	80
Бақылау сұрақтары.....	86
Тәжірибелік тапсырмалар	86
3 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер.....	87
3 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер.....	89
4 ТАРАУ. ЕЛДІҢ АҚША-НЕСИЕ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР	
4.1 Цифрлық технологияларды ұйымдастыру, бақылау және реттеу.....	91
4.2 «Цифрлық Қазақстан» және ішкі нарықтағы қаржы секторын цифрландыру.....	95
4.3 Қаржы технологияларын және төлемдерді мемлекеттік реттеу.....	100
4.4 Биометрия – ақпаратты қорғау тәсілі ретінде.....	104
Бақылау сұрақтары.....	113
Тәжірибелік тапсырмалар	113
4 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер.....	115
4 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер.....	118

5 ТАРАУ. БАНКТІҢ НЕСИЕЛІК ҚЫЗМЕТТЕРІН ЦИФРЛАНДЫРУ	
5.1	Цифрлық несиелік нарығының құрылымы мен қатысушылары..... 119
5.2	Банктердің несиелік қызметіне цифрлық технологияларды енгізу... 124
5.3	Краудфандинг – заманауи баламалы несиелеу..... 132
	Бақылау сұрақтары..... 135
	Тәжірибелік тапсырмалар 135
	5 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер..... 136
	5 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер..... 138
6 ТАРАУ. ЭКОНОМИКАНЫ ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА БАНК КЛИЕНТТЕРІНЕ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ	
6.1	Жаңа цифрлық банкинг үлгісі..... 140
6.2	Электрондық ақша: артықшылықтары мен кемшіліктері..... 147
6.3	Цифрлық теңге..... 159
6.4	Банк пен клиенттердің өзара әрекеттесуінің омниканалды стратегиясы..... 163
	Бақылау сұрақтары..... 167
	Тәжірибелік тапсырмалар 168
	6 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер..... 169
	6 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер..... 172
7 ТАРАУ. ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ БАНК ҚЫЗМЕТІН ЖЕТІЛДІРУДЕ АЛАТЫН ОРНЫ	
7.1	Цифрландырудың банк қызметінің тиімділігіне экономикалық әсері..... 173
7.2	Банктік қызметті цифрландырудың банк пайдасының қалыптасуына әсері..... 177
	Бақылау сұрақтары..... 179
	Тәжірибелік тапсырмалар 179
	7 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер..... 180
	7 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер..... 182
8 ТАРАУ. БАНК ҚЫЗМЕТТЕРІН ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ ӘЛЕМДІК ТӘЖІРИБЕСІ	
8.1	Үлкен деректер және жасанды интеллект..... 184
8.2	Блокчейн, криптовалюталар мен цифрлық валюталар..... 187
8.3	Түрік банктері және олардың банктік қызметтерді цифрландырудағы орны..... 202
8.4	Германияның банк жүйесін цифрландырудың ерекшеліктері..... 208
	Бақылау сұрақтары..... 213
	Тәжірибелік тапсырмалар 213
	8 - тарау бойынша дайындыққа арналған тесттер..... 215
	8 - тарауды пысықтау үшін ұсынылатын дереккөздер..... 217
	АНЫҚТАМАЛАР МЕН ТЕРМИНДЕР 218
	ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ 223

ГУМАР Н.А,
ЖАНИБЕКОВА Г.К,
ИМРАМЗИЕВА М.Я.

ЦИФРЛЫҚ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР

Подписано в печать 05.09.2024 г.
Гарнитура «Times New Roman». Формат 60х84/8. Бумага SvetoCopy.
Тираж 200 экз. У.п.л. 14,5 Заказ № 00913
ИП «Алтын баспа»